

Міністерство освіти і науки України
Ужгородський національний університет (Україна)
Закарпатська обласна державна адміністрація (Україна)
The Faculty of Business Economics of the University of Economics in Bratislava with seat in Košice (Slovak Republic)
Consulting company «Global Education» (USA)
Vysoká škola polytechnická Jihlava (Česka Republic)
The University of Dabrova Gornica (Poland)
International School of Management (Slovak Republic)
Курортний комплекс «Воєводино» (Україна)

СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЇ, МІСТ ТА РЕГІОНІВ

**Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції**

(26-27 жовтня 2017 р., м. Ужгород)

Ужгород - 2017

УДК 338.24(477)(063)
С 83

Рекомендовано до друку Вченою радою Ужгородського національного університету,
протокол № 15 від 21.12.2017 року.

Редакційна колегія:

Мікловда В.П. — д.е.н, проф., член-кор. НАН України, завідувач кафедри економіки підприємства ДВНЗ «УжНУ»

Сержанов В.В. — к.е.н., доц., декан економічного факультету ДВНЗ «УжНУ»

Кубіній Н.Ю. — к.е.н., проф., професор кафедри економіки підприємства ДВНЗ «УжНУ»

Огородник В.О. — к.е.н., доц., доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Мінкович В.Т. — ст. викладач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Косовілка Т.І. — аспірант кафедри економіки підприємства ДВНЗ «УжНУ»

Маргігич В.В. — аспірант кафедри економіки підприємства ДВНЗ «УжНУ»

С 83 Стратегічний розвиток організації, міст та регіонів: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 26-27 жовтня 2017р.) – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2017. – 202с.

Збірник укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічний розвиток організації, міст та регіонів», яка відбулася 26-27 жовтня 2017р. в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних проблем розвитку організацій, міст та регіонів в контексті їх стратегічного розвитку.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

УДК 338.24(477)(063)

ISBN 978-617-7333-49-3

© Автори тез, 2017
© ДВНЗ «УжНУ», 2017

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

СУЧАСНІ ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Гузь В.В. Застосування інструментів моніторингу при оцінці проблем адаптації мігрантів	8
Кичань О.М. Проблеми страхового ринку України	10
Latynin K. Advantages and problems of strategic management in Ukraine	13
Мошак О.В. Польський досвід розвитку аграрної сфери	14
Петренко А.М. Розвиток сучасного тлумачення терміну «Економічна безпека підприємства»	16
Пригара Н.П. Українські реалії трудового потенціалу на сучасному етапі	18
Проценко О.Л. Реалізація країнами ЄС цілей сталого розвитку шляхом провадження політики узгодження	20
Serzhanov V., Pylyanovich O. Mechanizm for choosing strategy	22
Стеблій Г.Я., Тувакова Н.В. Формування моделі соціального державного захисту як необхідної умови стратегічного розвитку економіки України	24
Fialkovskiy A. System approach to the cluster	26
Chekan I. The matrix as a method of strategic analysis	27

СЕКЦІЯ 2

РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ

Андришин В.П. Децентралізація як стратегічний напрям підвищення конкурентоспроможності регіону	29
Бабець І.Г. Стратегічні пріоритети інтеррегіонального співробітництва України в аграрній сфері	31
Бушинська В.В. Просторова концентрація як складова виміру рівня розвитку економіки знань регіонів України	34
Варцаба В.І., Огородник В.О. Розвиток людських ресурсів в системі регіонального менеджменту – ключовий напрям розвитку регіонів	35
Вовчанська Р.І. Критерії соціально-економічний розвиток регіонів України	38
Косовілка Т.І. Алгоритм створення регіонального кластеру	40
Кубіній В.В. Інституційно–фінансові перешкоди інноваційного розвитку України та її регіонів	43
Маргітич В.В. Організаційний потенціал економічного розвитку регіону	45

Мікловда В.П., Мошак С.М., Кубіній Н.Ю. Стратегічні фактори управління регіональною конкурентоспроможністю Закарпаття	48
Мошак С.М. Людський потенціал як основа конкурентоздатності регіону	50
Теличко Т.В. Тріада регіонального розвитку	53
Торб'як Б.М. Аналіз цілей створення фармацевтичних кластерів в регіональній економіці	54

СЕКЦІЯ 3

ЕКОНОМІКА МІСТ ТА ЇЇ СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Готра В.В., Ренбілас Р. Територіальний брендинг як інструмент підвищення популярності міста	57
Лебідь Н.Г. Сучасні тенденції розвитку систем управління міськими агломераціями в Україні	59
Лейбович А.В. Особливості формування ресурсного потенціала міста	62
Назарук М.М. Соціально-екологічні проблеми стратегічного розвитку м. Львова	63
Савченко О.С., Савченко Л.Г. Управління вартістю в сфері житлової нерухомості	66
Харахурсах М.О. Особливості розвитку урбаністики на прикладі міста Ужгород	68

СЕКЦІЯ 4

СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК УМОВА ЇЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Антонова О.М. Загальна концепція економічної безпеки приватних закладів сфери вищої освіти	71
Варга Н.І. Вплив соціального середовища на розвиток неформальної зайнятості	73
Clark D. Why there is a jewish museum in Bologna	76
Lendel M., Sviezhentseva O., Doshko T., Pantyo O., Havryliv A. Development of the university education in the context of the internationalization on the example of State University 'Uzhhorod National University'	77
Павлуша А. Повышение конкурентоспособности ГП «Морской торговый порт Южный» в условиях кластеризации	80
Савченко Т.В., Ткаченко В.С. Стратегічне управління як інструмент забезпечення сталого розвитку виробничих підприємств	82

СЕКЦІЯ 5

МАРКЕТИНГ ТА ЙОГО МІСЦЕ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙ, МІСТ ТА РЕГІОНІВ

Джадан І.М. Актуалізація маркетингових засад промислово-технологічного розвитку України в умовах економічних інтеграційних процесів	85
---	----

Лорві І.Ф., Драченко О.В., Велічко М. Методика оцінки ефективності товарної політики підприємства	86
Ситник К.В. Законодавча та нормативно-правова база маркетингу	89
Тарасов І.Ю. Маркетингові дослідження як умова розробки ефективних регіональних програм	90

СЕКЦІЯ 6

ТУРИЗМ ТА ЙОГО СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ

Ганькович Н.О. Перспективи розвитку туризму в м.Ужгороді	93
Hvizdová E. Enterprising at Home and Abroad on an Example of Family Business in the Hotel Industry	94
Кіш Г.В. Перспективи використання заповідних зон для розвитку туризму	97
Маховка В.М., Красноштан С.С. Сільський зелений туризм, як інструмент вирішення комплексу проблем на рівні регіону	99
Папн В.В., Бошота Н.В. Туристичний ринок як засіб інтеграції України в світовий економічний простір	100
Selwyn T. TEMPUS Institution Building (TIB) Projects and TEMPUS BiH	102
Товт К.Р. Глобалізація економіки і її вплив на розвиток туризму	104
Шандор Ф.Ф. Соціологічна модель туризму як господарчого соціального інституту	106

СЕКЦІЯ 7

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙ, МІСТ ТА РЕГІОНІВ

Андрющенко І.С., Полтавець Т.М. Процес бюджетування на підприємствах ресторанного господарства	112
Бабій Г.Я. Активізація інвестиційно-інноваційних процесів як чинник стратегічного розвитку українсько-польського транскордонного регіону	114
Вагнер І.М., Пришляк Г.В. Венчурний інвестиційний фонд як законний шлях анонімізації доходів та перешкода доступу до суспільно необхідної інформації	116
Вальковець А.С. Стан та проблеми залучення прямих інвестицій у розвиток регіонів	118
Варцаба В.І., Заславська О.І. Фінансова спроможність децентралізації в Україні	120
Василинчук Т.В., Жук І.І. Перспективи зростання надходжень до Державного бюджету України	123
Вербинська М.О. Державне регулювання фінансової безпеки банків у відповідності з вимогами Базель III	125
Гарбар Є.С. Критерії аналізу фінансової стійкості комерційного банку в умовах волатильності фінансового ринку	127

Жук І.І. Фіскальна політика: основні завдання принципи та прогнози	130
Конєва І.І. Сучасний стан міжбюджетних відносин в Україні	133
Макарович В.К., Сіра Е.О. Видатки бюджету: економічна сутність	135
Мінкович В.Т. Інвестиційна складова як фактор сталого розвитку регіону	137
Старух М.В. Перший бюджетний трильйон України: переваги та недоліки	141
Хромушина Л.А. Поточні аспекти застосування та дієвості єдиного податку (на прикладі бюджету м. Суми)	142
Чепелюк Г.М. Роль банківських інвестицій в інноваційному розвитку економіки	143
Чубарь О.Г., Матьовка Т.В. Особливості венчурного фінансування: вітчизняний та зарубіжний досвід	146
Шалигіна І.В., Шалигіна А. Формування місцевих бюджетів в контексті неподаткових надходжень	148
Шурпенкова Р.К., Сарахман О.М. Управління кредитним ризиком банку: стратегічний аспект	151

СЕКЦІЯ 8

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙ, МІСТ ТА РЕГІОНІВ

Гордієнко Л.П. Розвиток стратегічного обліку витрат НЗВ на промисловому підприємстві	153
Дида О.В. Удосконалення методики бухгалтерського обліку неприбуткових організацій як передумова їх розвитку та збереження активів	155
Зінкевич О.В. Аналіз основних засобів в контексті фінансової стратегії підприємства	157
Кундря-Висоцька О.П. Інжинірингові підходи в обліку як інструмент стратегічного розвитку бізнесу	160
Лукін В.О. Наслідки впровадження облікової політики в облік підприємств України	162
Мельничук І.І., Мусіюк С.В. Дохід як бухгалтерська категорія: змістове наповнення	163
Погрібняк Д.С. Обліково-аналітичне забезпечення інформаційних запитів користувачів в адаптивному управлінні об'єднань підприємств	164
Тирінов А.В. Концептуальні положення з оптимізації управління витратами підприємств	165
Ходзицька В.В. Використання діагностичного інструментарію в управлінському обліку господарюючих суб'єктів	168
Шот А.П. Обліково-аналітичні аспекти податків за списаною кредиторською заборгованістю	170

СЕКЦІЯ 9

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ІМПУЛЬС СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ

Біланіч Л.В. Правові основи та методи державного регулювання соціального підприємництва в Україні	173
Борисова В.А. Екологізація розвитку підприємницької діяльності в аграрній сфері	175
Завадяк Р.І., Завадяк Я.С. Ефективність стратегічного управління підприємством	177
Кириченко К.І. Соціо-економіко-політичні взаємозв'язки в державному регулюванні малого і середнього підприємництва в Україні	180
Макаренко Н.О. Особливості формування організаційних структур управління логістикою підприємства	182
Неруца Л.В. Розвиток органічного виробництва як чинник сталого розвитку України	184
Saienko V., Saienko G. Метод распознавания, описания и формализации фрактальных систем бизнеса	186

СЕКЦІЯ 10

ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Данилевич Н.С. Інноваційна діяльність підприємств як запорука конкурентоспроможності	190
Іванова А.С., Коротченко А. Біосферосумісні екологічні технології: реалії та перспективи розвитку	192
Kubiniy V., Jurkovicova L., Oravec M. Methodological aspects of the innovation potential modeling	193
Максимчук Я. С. Напрями вдосконалення інвестиційної діяльності у сфері інноваційної економіки	195
Поліщук В.В. Модель оцінювання та вибору експертної групи для ефективного випровадження інноваційних ідей	197
Brief Report on the Conference	200

3. Активізація лізингових операцій, що підвищить ділову активність інноваційного підприємництва, сприятиме зниженню ризикованості інвестиційної діяльності.

Отже, основними важелями посилення дії інвестиційного чинника розвитку національної економіки визначені венчурне інвестування, пільгове кредитування та розширення лізингу у сфері інноваційної економіки.

Список використаних джерел:

1. Ковбасюк Е.А. Інтернет-банкінг в Україні. Проблеми розвитку / Е.А. Ковбасюк, А.В. Новиков [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://repository.crimea.edu/jspui/123456789/4566/1/Kovbas_novik.pdf.
2. Михальченко Г.Г. Механізм функціонування венчурного бізнесу в Україні / Г.Г. Михальченко, О.В. Черняєва // Економічний простір. – 2014. - №18. – с. 118-125.
3. Мостовенко Н.А. роль банківського кредитування у фінансуванні інноваційних проєктів / Н.А. Мостовенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/19_DSN_2010/Economics/69998.doc.htm

Володимир Поліщук, к.т.н., доцент

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород

МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИБОРУ ЕКСПЕРТНОЇ ГРУПИ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІДЕЙ

Сьогодні проблема формалізації процесу експертного оцінювання у різних галузях набуває все більшого значення. Впровадження систем підтримки прийняття рішень у високо відповідальних сферах суспільства набуває широкого використання. Це робить актуальною задачу підвищення якості рішень, які рекомендуються експертами. Експертні оцінки завжди є суб'єктивними, тому при їх обробці доцільно використовувати апарат нечіткої логіки та нечітких множин. Наведемо математичну модель, що дозволить оцінити та вибрати експертну групу, відносно їхньої компетентності для ефективного ними впровадження інноваційних ідей на будь-якому підприємстві в різних галузях.

Для цього виберемо метод анкетного опитування, метод самооцінки та модель оцінювання компетентності експертів на основі розмитих множин [1] для синтезу у комплексну модель оцінювання компетентності експертів для формування групи спеціалістів. Перший метод дозволяє оцінити компетентність експертів для будь-якої сфери застосування, а другий та третій метод потребує побудови множин критеріїв враховуючи предметну область дослідження експертів. Таким чином, кожен експерт отримує три оцінки обізнаності, одну загальну та дві – власне поставленої проблеми.

Опишемо загальний алгоритм оцінювання та вибору групи експертів різних галузей. Перш за все необхідно чітко розуміти для яких інноваційних впроваджень потрібно підібрати групу експертів, тобто з широкої чи вузької галузі спеціалістів. Для отримання агрегованої оцінки здійснимо наступні кроки.

1 крок. Нехай маємо множину експертів з деякої галузі $\{e_1, e_2, \dots, e_n\}$ для впровадження інноваційних ідей на підприємстві.

2 крок. Проводимо анкетне опитування експертів $\{e_1, e_2, \dots, e_n\}$ по запитаннях, наприклад: досвід роботи, сфера діяльності, посада у сфері діяльності, теоретичний рівень підготовки, імідж в ділових колах, і т.д. Отримані бали від експертів агрегуємо в одну оцінку:

$$M_1(e_j) = \frac{1}{b} \sum_{k=1}^q O_{ij}^k, \quad (1)$$

де $b = \sum_{k=1}^q b_k$, b_k – максимальна кількість балів для k -го питання, O_{ij} – бальна оцінка j -го

експерта по i -му питанню, $i = \overline{1, q}$; $j = \overline{1, n}$.

3 крок. Для методу самооцінки необхідно набудувати критерії K_1, K_2, \dots, K_m , що показують тематику майбутньої роботи експертної групи. Дана тематика повинна відображати цільову сферу впровадження тієї чи іншої інновації на підприємстві. Після цього проводимо опитування по 10 бальній шкалі. Для отримання агрегованої оцінки експертів використовуємо формулу:

$$M_2(e_j) = \frac{1}{10m} \sum_{i=1}^m Z_{ij}, \quad (2)$$

де Z_{ij} - бальна оцінка j -го експерта по i -му критерію (тематики спеціалізації експертів).

4 крок. Для оцінювання компетентності експертів по моделі на основі розмитих множин [2] особа, що приймає рішення (ОПР) задає множину критеріїв $M = (K_1, K_2, \dots, K_m)$ по сфері діяльності експертів. Дана множина повинна включати більш вужчі запитання компетенції. ОПР задає розпізнаючу нечітку функцію $f(e_1, e_2, \dots, e_n)$ відносно якої оцінюємо компетентність експертів, тобто значення функції відповідає побажанням ОПР стосовно рівня компетенції експерта у тому, чи іншому запитанні. Відповіді на запитання експерти дають із інтервалу $[0; 1]$, після чого переводяться у один із терм лінгвістичної змінної U' : <поганий показник критерію> (П), <показник критерію в нормі> (Н), <добрий показник критерію> (Д). Далі отримуємо оцінку важливості, що відповідає рівню обізнаності експерта:

$$M_3(e_j) = \frac{1}{N} \sum_{l \in U'} \max_m b_l^m, \quad (j = 1, 2, \dots) \quad (3)$$

де b_l^m ($m \in U'$) - кількість всіх наборів, у яких нечітка змінна e_j приймає значення l : $e_j = l$ ($j = 1, 2, \dots, n$), $l \in U'$. N - кількість критеріїв.

Дана модель базується на нечітких лінгвістичних змінних, що дозволяє зменшити невизначеність у відповідях експертів чим підвищує об'єктивність оцінювання.

5 крок. Якщо ОПР задає вагові коефіцієнти кожному методу оцінювання компетентності експертів $\{p_1, p_2, p_3\}$ з деякого інтервалу, тоді обчислюємо нормовані вагові коефіцієнти:

$$\alpha_s = \frac{p_i}{\sum_{s=1}^3 p_s}, \quad (4)$$

які відповідають умові $\sum_{s=1}^3 \alpha_s = 1$.

ОПР вибирає одну із згортток для обчислення агрегованої оцінки компетентності експертів $A(e_j)$, $j = 1, n$ [3]:

$$A_1(e_j) = \frac{1}{\sum_{s=1}^3 \frac{\alpha_s}{M_s(e_j)}} \quad \text{- песимістична;} \quad A_2(e_j) = \prod_{s=1}^3 (M_s(e_j))^{\alpha_s} \quad \text{- обережна;}$$

$$A_3(e_j) = \sum_{s=1}^3 \alpha_s \cdot M_s(e_j) \quad \text{- середня;} \quad A_4(e_j) = \sqrt{\sum_{s=1}^3 \alpha_s (M_s(e_j))^2} \quad \text{- оптимістична.} \quad \text{Для}$$

випадку рівнозначної важливості всіх запропонованих методів можна скористатись середньою згорткою, тоді формула буде мати вигляд:

$$A(e_j) = \sum_{s=1}^3 \alpha_s \cdot M_s(e_j), \quad (5)$$

де $\alpha_s = \frac{1}{3}$, $j = \overline{1, n}$.

6 крок. На основі отриманої оцінки $A(e_j), j = \overline{1, n}$ будемо ранжувальний ряд компетентності експертів, з якого формуємо групу експертів для впровадження інноваційних ідей.

Побудована автоматизована система оцінювання та вибору групи експертів на основі запропонованого алгоритму дозволить підібрати кваліфікованих спеціалістів для впровадження інноваційних ідей та прийняття правильних управлінських рішень. Схема автоматизованої системи може бути представлена в наступному вигляді рис. 1. Це новий ідейний підхід, що має високу адаптивну здатність до різних галузей застосування.

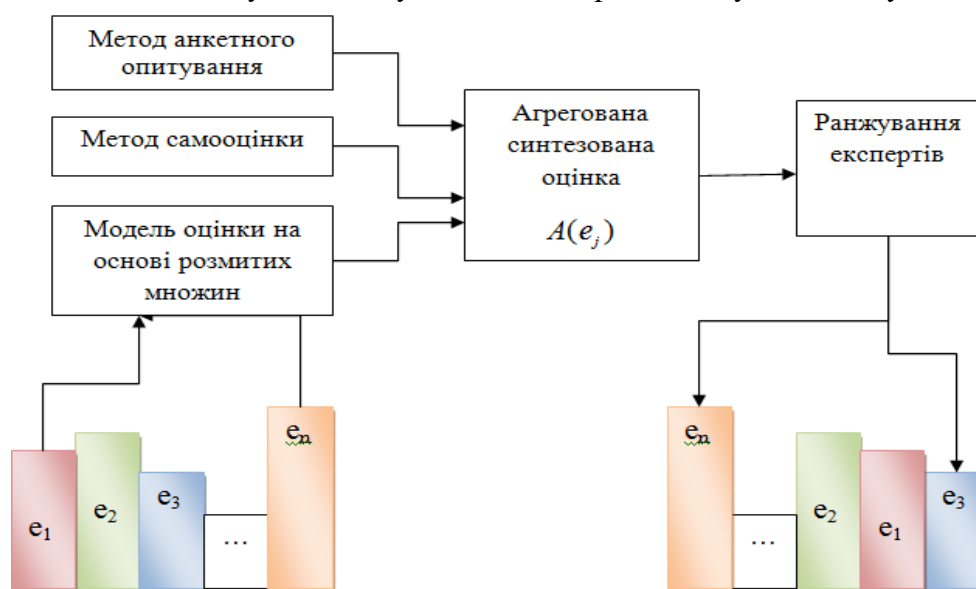

Рис. 1. Схема автоматизованої системи оцінювання та вибору групи експертів

Розроблено власну комплексну модель автоматизованої системи оцінювання та вибору групи експертів. Дану модель можна застосовувати на будь-якому підприємстві для визначення тих спеціалістів (зовнішніх або внутрішніх), які по своїй компетентності найкраще підійдуть для впровадження тієї чи іншої інноваційної ідеї, наприклад: модернізації виробництва, випуску продукції, розв'язання нової задачі, і д. т. Модель дає можливість кожному експерту присвоїти агреговану оцінку, розкрити суб'єктивізм у вхідних даних та побудувати ранжувальний ряд для формування групи експертів, що підвищить ефективність впровадження інноваційних ідей на тому чи іншому підприємстві.

Список використаних джерел:

1. Polishchuk, The business expert competence rating method based on vague sets// Zborník príspevkov z VI medzinárodnej vedeckej konferencie „BEZPEČNÉ SLOVENSKO a EURÓPSKA ÚNIA“. – Košice: VŠBM 2012/ - P.377-380. ISBN: 978-80-89282-82-1
2. Поліщук В.В. Групова та індивідуальна оцінка важливості булевих аргументів// Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Математика і інформатика. – Ужгород, 2011. - №1(22). – С.122-125.
3. Маляр М.М. Модель інформаційної технології оцінювання ризику фінансування проектів (Model of information technology project financing risk assessment) / М.М. Маляр, В.В. Поліщук, М.М. Шаркаді // Радіоелектроніка, інформатика, управління. – Запоріжжя: ЗНТУ (Radio Electronics, Computer Science, Control, ZNTU) 2017. – 2017/2. – С. 44-52. ISSN 1607-3274.